3e JAARGANG. N: 250 PRIJS : 5 CENTIEM VRIJDAG 8 SEPTEMBER 1916

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland: . . . . . 3.75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT:
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT:
28, Bagattenstraat

Verschijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.
Ongevraagde stukken worden, in geval van niet opneming, enkel teruggezonden mits het noodige porto is bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN :
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Publicité DE CERF 54-56, de Brouckereplein
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

Een Boodschap van beteekenis

Al mijn lezers hebben ongetwijfeld de mannelijke en verheugende boodschap gelezen, welke een keurbende van meer dan honderd Vlaamsche gestudeerden tot hun volk hebben gericht. Verheugend is hun gebaar inderdaad in menig opzicht, niet alleen omdat een vaste wil er in tot uiting komt, maar vooral wegens de onwankelbare liefde en offervaardigheid jegens Vlaanderen, die er uit straalt, niet minder met het oog op de burgerdeugd en den burgermoed welke de ondertcekenaars met hun daad tot uiting hebben gebracht.

Met de opstanding van ons volk ontrouwen zich opnieuw de oude deugden van het ras. Zooals onze voorouders weleer, zijn wij getrouw aan de wettelijke regeering, maar die kinderlijke trouw brengt niet mede, dat wij ons als een soort slaven of lijfeigenen tegenover de machthebbers aanstellen ; neen, duizendmaal neen ; wij kennen plichten, maar eischen in ruil voor onze dienstvaardigheid, dat de gelastigden der natie van hunnen kant ook plichten kennen en naleven. Onze lankmoedigheid is ongeloofelijk groot, maar daarom toch niet onbegrensd. Dien geest, welke eigen is aan ons vleesch en bloed, heb ik duidelijk gelezen tusschen de regels van het manifest van den Hoogeschoolbond. En indien het ooit tot een breuk tusschen ons volk en het opperste landsbewind kwam, dan zouden de toekomende geslachten kunnen getuigen dat de schuld daarvan niet op ons neerkomt, maar op de bekrompen partijdigheid, hooghartigheid en hatdunkendheid van de bewindsmannen en hun hatelijke scheldpers.

Laten wij hopen, dat de kennisneming van het manifest ze tot redelijker gevoelens zal brengen, dat zij eindelijk zullen inzien, dat het niet waar is, dat wij slechts een bende onverantwoordelijke pers-agitatoren zijn en dat zij zullen gaan beseffen dat wij ons met scheldwoorden en bedreigingen niet laten afschrikken. Wij willen wat is recht en zijn bereid met goed en bloed voor dat recht in te staan. Wil men gezonde verhoudingen hebben, dan moet er tusschen volk en regeering een wisselwerking van wederkeerige plichten en rechten bestaan, want zooals de volkswijsheid zoo treffend pleegt te zeggen : de liefde kan niet van één kant komen.

Het Manifest blinkt uit door de alzijdige behandeling van het onderwerp, door rechtskundige kennis, door gesmijdigheid van stijl en zuiverheid van taal. Menschelijkerwijze gesproken mag men beweren, dat het een volmaakt stuk is, waaraan niets meer te verbeteren valt. Het zal ook een zwaar stuk blijken te zijn, namelijk op de maag der Regeering en hare trawanten, die niet gemakkelijk de aangevoerde argumenten en den geheelen betoogtrant zullen vermogen te weerleggen of af te breken. Het Manifest is ook zeer te gepasten tijde verschenen met het oog op de oekaze waarbij drie geleerden der Vlaamsche hoogeschool van de lijst der Leopoldsorde worden geschrapt. Ofschoon de onderteekenaars niets wisten van dezen onbekookten maatregel, toch is hun Boodschap een klinkend, ja het best denkbare antwoord op die hatelijkheid, al is dat antwoord dan nog zoo onbewust gegeven. In strijd met hare houding in andere aangelegenheden — b. v. in zake heffing van extra-belastingen op de rijke vluchtelingen en naar aanleiding van de trapsgewijze opheffing van het moratorium — heeft de Regeering geen protest tegen de vervlaamsching der Gentsche hoogeschool uitgevaardigd. Dat uitblijven van eenig verzet had men ten onrechte als een stilzwijgende goedkeuring kunnen opvatten, was haar onbesuisd beduiksemen van de hoogerbedoelde professoren haar niet komen verraden. Wij weten thans eens te meer wat wij aan onze lieve Regeering hebben; men schuimbekt in Havere omdat den Vlamingen recht geschiedt, maar men bedwingt er zijn woede uit vrees dat de schellen van de oogen van den allerlaatsten Vlaming zouden vallen. Ik heb geschreven dat het Manifest volmaakt is. Maar nadat de wreveligheid onzer ministers gebleken is, is zulks niet meer het geval. Als reden waarom wij de Vlaamsche hoogeschool aanvaarden, had nog duidelijk kunnen gezegd, dat wij vijf en tachtig jaren gewacht hebben en dat wij na zooveel geduld het recht hebben de redding zelfs van den duivel aan te nemen.

Het Manifest heeft ook een overweldigende beteekenis door het groot getal der onderteekenaars. Iedereen weet immers dat er voor één durver vijf en twintig zijn die niet durven, maar die het met de richting één zijn. Dat al de in aanmerking komende mannen niet geraadpleegd geworden zijn, blijkt afdoend uit het feit dat b. v. de namen van Pol de Mont en Hugo Verriest op de lijst ontbreken, ofschoon geen twijfel kan bestaan omtrent de gezindheid en den moed van die vooraanstaande Vlamingen.

De Vaamsche hoogleeraren die nog dubben over de vraag of zij, ja dan neen, hun ambt zullen weder opnemen, weten thans dat zij gebeurlijk niet alleen zullen staan. Wanneer hun besluit thans nog weigerend is, mag men van hen stellig zeggen dat zij de geestelijke banden met hun oude medestrijders hebben verbroken. De uitgenoodigde Hollandsche geleerden zijn nu ook voldoend ingelicht nopens de in Vlaanderen heerschende stemming. De gezaghebbende onderteekenaars van het Manifest geven hun de verzekering, ja de zekerheid, dat het Vlaamsche volk de hoogeschool wenscht en met beide handen aanvaardt.

Thans is het woord — of liever de daad — aan de studenten. Het is te hopen, dat het jongere geslacht zich waardig van zijn ouderen zal toonen. Audaces fortuna juvat, zegden de ouden en thans zal blijken dat die woorden waarheid bevatten en dat Fortuin de kloekmoedigen waarlijk begunstigt. Nooit heeft zich in België zulk een gunstige tijd voor hoogstudenten aangeboden. Na den oorlog zal de behoefte aan hoogeschoolgediplomeerden dringend zijn en wie thans den schoonen, lieven tijd in een zalig nietsdoen doorbrengt, zal gewis de kans verkijken. De Franschman pleegt te zeggen : « Les absents ont toujours tort », waaraan men in goed Nederlandsch kan toevoegen, dat de weifelaars zullen achter 't net visschen. Voor gemoedsbezwaren bestaat hier plaats noch aanleiding, daar het hooger onderwijs in al de oorlogvoerende landen zijnen gang gaat en wijl de Belgische regeering zelve het noodig heeft geacht in Holland een « Université Belge » op te richten. Waarom zouden de jongelingen van het bezette gebied de gelopten moeten zijn ? Niemand kan gedwongen worden zijn eigen belangen te schaden, vooral wanneer het vaderland daarbij niet de minste baat zou vinden.

Vlaamsche jongens die in aanmerking komt voor een hooger onderwijs, luistert naar de stem van uwe vertrouwde voormannen, geeft gevolg aan de Boodschap van het geleerde Vlaanderen, geeft u zonder achterdocht over, want zij die u uitnoodigen kunnen u niet misleiden, daar zij het heil van ons volk boven alles willen dienen. Wordt mede de opbouwers van een nieuwe, blijde toekomst en rechtvaardigt de dichterswoorden :

Vlaanderen leeft weer!
Vlaanderen streeft weer!

SCHELDEMAN.

Juiste Beschouwingen

Zooals wij reeds meldden heeft een berichtje in de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » het nieuws gebracht, dat de regeering te Havere, toegevend aan den druk der Vlaamsche openbare meening, de kwestie eener Vlaamsche Hoogeschool zou ter studie genomen hebben. Gesteld dat dit juist ware, dan kunnen wij om het nieuws enkel lachen! Een kwestie, die niet alleen reeds sedert jaren rijp is, waarover het Vlaamsche volk op ondubbelzinnige wijze zijn eischen heeft doen kennen, ja die aan den vooravond harer oplossing staat, zouden die naieve menschen thans gaan bestudeeren! En wat de uitslag dier studies zou beteekenen, dat zien we al van hier! Ook beamen wij het onderstaande artikel, dat de heer L. Picard publiceert in de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » van 5 September (ochtendblad).

« 's-Gravenhage, 1 September.

« Zeer Geachte Heer Redakteur,

« In Uw Avondblad van heden publiceert U een bericht volgens hetwelk de Belgische regeering bereid zou zijn, direkt na het vredesherstel, het vraagstuk der Vlaamsche Universiteit op te lossen.

« Dergelijke beloften zijn aan de Vlamingen reeds zeer dikwijls gedaan : de flaminganten — alle flaminganten — zijn er slechts erg..... hang voor.

« Inderdaad, een regeeringsvoorstel ter inrichting van eenige Vlaamsche leergangen te Gent, dat in onze Kamers met enthousiasme zou gestemd worden door de franskiljons en door de schare der tamme regeeringsgezinden, is de ergste slag die de beweging ter vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool zou kunnen treffen.

« Alle goede flaminganten (Prof. Mac Leod, Lod. De Raet, Frans Van Cauwelaert, Prof. W. De Vreese, Hyp. Meert, Louis Franck, Prof. Hoffmann, Prof. Persijn, Kam. Huysmans, enz.) hebben dan ook meer dan eens, en op de meest plechtige wijze verklaard, dat de godeloelijke of zelfs algeheele verdubbeling der leergangen, door de Vlamingen nooit als een oplossing mocht aanvaard worden.

« In Maart 1914 hebben de Vlaamsche studenten van Gent, in een ad hoc belegde vergadering, plechtig beloofd nooit met enkele Vlaamsche leergangen vrede te nemen, of zelfs maar die leergangen te willen volgen zoolang het princiep der algeheele vervlaamsching niet aanvaard was.

« En in « De Vlaamsche Hoogeschool », orgaan der Hoogeschoolkommissie, lezen wij :

« Het belang van het Vlaamsche Volk als onderdeel van den Nederlandschen Stam, met het oog op de handhaving van zijn zelfstandigheid, en het weren van de verbasterende invloeden, die als een kanker die zelfstandigheid ondermijnen, wordt alleen gediend door de Vervlaamsching der Hoogeschool van Gent. »

« Nochtans, het regeeringsontwerp dat door het bericht wordt in uitzicht gesteld, is zeer waarschijnlijk (men zou wel mogen zeggen : is stellig) een ontwerp ter ontdubbeling van leergangen.

« Inderdaad in Februari 1914 werd het ontwerp der hoogeschoolkommissie in de Kamerafdeelingen besproken. De premier de Broqueville heeft toen in de eerste afdeeling een dergelijke regeeringsoplossing aangekondigd; in het verslag lezen wij :

« M. de Broqueville verklaarde ten volle partijganger te zijn van het beginsel eener Vlaamsche Hoogeschool. De regeering was zinnens daarover zelf een ontwerp in te dienen, doch zij heeft er van afgezien uit hoffelijkheid jegens de onderteekenaars van het wetsvoorstel. De regeering zou echter amendementen voorstellen, welke in hoofdzaak strekken zouden tot ontdubbeling der leergangen. »

« Minister Poullet ontwikkelde dezelfde ideeën in de tweede afdeeling.

« Van de acht overige ministers waren er drie afwezig (drie Walen : Hubert, Renkin, Berryer), twee, Carton de Wiart en Davignon, verklaarden zich tegen en drie, Seghers, Helleputte en van de Vyvere, voor het princiep der vervlaamsching; de laatste echter voegde erbij, dat hij de amendementen der regeering zou stemmen!

« Sindsdien is Davignon's plaats door Baron Beyens ingenomen, en zijn er drie ministers van links benoemd : Hymans, Van der Velde en Goblet.

« Van het standpunt dat Baron Beyens tegenover de Vlaamsche kwestie inneemt, weten wij niets. Hymans echter heeft het noodig geoordeeld eenige maanden vóór den oorlog alle Vlamingen uit te dagen, door op een vraag, die hem gesteld was, te antwoorden : « la flamandisation, jamais! » en Goblet en Van der Velde hebben bij de bespreking in de afdeeling zich tegen de vervlaamsching verklaard.

« Wij weten dus wat wij van de huidige regeering kunnen verwachten.

« Terecht stellen de Vlaamsche leiders dan ook geen vertrouwen in de regeering, waar het gaat om de oplossing der Vlaamsche zaak. Daarom ijveren de flaminganten voor het doen slagen der vervlaamsching in dezen tijd. Daarom helsben gezagheebbende leiders — bestuursleden van het A. N. V. als Hyp. Meert, Mr. Theien, Dr. Rudelsheim, Dr. Dousey; voormannen der Katholieke Vlamingen als Dr. Speteers, Prof. Persijn, Mr. Dosfel; Vlaamsche geleerden als Dr. Bauwens, Dr. Jan Denuce, Prof. Bellefroid enz. — hunne sympathie betuigd met die vervlaamsching. Daarom hebben tot hiertoe reeds meer dan twintig Vlamingen een professoraat aanvaard, waaronder er zijn wiens naam niet alleen in wetenschappelijke kringen goed klinkt, daar die ook groote sociaden invloed hebben : zooals Dr. de Keersmaeker, Dr. Claus, Dr. J. de Decker enz.

« Mijn brief is wellicht wat lang geworden, Mijnheer de Redakteur; ik heb echter slechts getracht een objektieve Vlaamsche meening weer te geven en eenige feiten aan te halen, die waarschijnlijk ook den Hollandschen lezers belangrijk zullen voorkomen. »

Ook de « Kölnische Zeitung » zegt enkele juiste woorden bij het nieuwsje dat de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » in de wereld hielp :

« De Belgische regeering, die de Gentsche hoogleeraren Hofmann, Haerens en Lahousse van de lijst der Leopoldsorde heeft geschrapt, zegt zij, omdat zij aan de vervlaamsching van de hoogeschool door de Duitschers hun medewerking verleenen, mocht blijken, dat het Duitsche bestuur tijdens haar afwezigheid haar een handeling bespaart, welker rechtmatigheid zij meer dan ooit te voren zelf erkent. De vervlaamsching geschiedt thans op een tijdstip, dat zij de minste opwinding en tweespalt onder de Belgen zal gaande maken. Eigenlijk wil Havere hetzelfde als Brussel, maar het wil het zelf doen en gunt Brussel de eer niet. Deze onzakelijke houding zal echter bij verstandige Belgen geen instemming vinden. »

BUITENLAND

NEDERLAND

Een Belgisch dorp

Een nieuw Belgisch dorp, uit hout gebouwd, « La Petite Belgique », zal voor de Belgen, die door den oorlog alles verloren hebben, in de nabijheid van Scheveningen opgetrokken worden. Het werk zal den 1 Oktober voltrokken zijn. Het dorp zal een kerk en een ziekenhuis omvatten. In het wagenhuis wordt een groote school-, slaap- en speelzaal ingericht. Het dorp wordt met gas verlicht. De werken worden door de soldaten uitgevoerd.

Belgische kinderen.

Wij lezen in de « Nieuwe Courant » :

Van de Belgische kinderen kwamen er gisteren te Vlissingen onder groote belangstelling 150 aan. Hiervan gingen 20 naar Domburg, 35 der zwaksten naar een barak, onder toezicht van twee pleegzusters, 12 naar het R.-K. weeshuis, de overigen naar partikulieren. Velen kwamen uit La Louvière, anderen uit Brussel, Dinant, Namen, Leuven enz. De kinderen zagen er grootendeels zwak uit, maar waren toch vroolijk. Enkelen riepen of huilden om hun moeder. Komen er later nog meer, dan gaan er ook naar Middelburg.

De heer en mevrouw De Goeijen hebben zich bereid verklaard alle Belgische kinderen, voor wie te Arnhem een onderkomen werd gezocht, onder hun hoede te nemen, zoodat allen bij elkaar een heerlijk tehuis hebben gevonden op het prachtige landgoed Klarenbeek. Er zijn er gisteren ongeveer dertig aangekomen.

Aangespoelde mijnen.

DEN HAAG, 6 September. — In de maand Augustus werden 62 mijnen aangespoeld, waarvan 46 Engelsche, 10 Duitsche en 6 van onbekende nationaliteit waren. Het aantal der sedert het begin van den oorlog aangespoelde mijnen bedraagt tegenwoordig 1279, waaronder 702 Engelsche, 62 Fransche, 229 Duitsche, alsook 236 van onbekende nationaliteit waren.

De « Echo Belge » op de vingers getikt.

Uit Den Haag vernemen wij, dat de Regeering zich gedwongen heeft gezien, twee dagbladen te waarschuwen, die door hunna vijandelijke stemming tegen de groep der Middenmogendheden een onaangename opspraak verwekten. Een dezer organen is de te Amsterdam verschijnende « Echo Belge », die laatsleden een beleedigend artikel over Oostenrijk-Hongarije afkondigde. De Regeering deed daarop aan den daarvoor verantwoordelijken opsteller eene dringende vermaning tot korreklere houding toesturen, waarbij gedreigd werd dat men tot de verbanning van zulkdanige vreemdelingen zou moeten overgaan, die de gastvrijheid van Nederland misbruiken om vreemde mogendheden te beschimpen. Eene gelijksoortige vermaning werd aan de « Gazette de Hollande » gericht, die zich aan eene met de regels der onzijdigheid overeenigbare taal had schuldig gemaakt.

De Belgische vluchtelingen.

De Nederlandsche regeering heeft aan de leden der Staten-Generaal volgende inlichtingen verstrekt omtrent de Belgische vluchtelingen in Holland gedurende het jaar 1915 :

De ten behoeve van de vluchtelingen gestemde kredieten zijn en worden als volgt aangewend : voor het onderhoud der vluchtelingen in en buiten de kampen; voor het onderwijs der kinderen van de vluchtelingen; voor werkverschaffing (naai- en breischolen); voor hulp aan de gezinnen der geïnterneerden.

Tot nu toe beloopen de in 1915 gedane uitgaven en bestreden uit de staatsgelden :

1. Voor het onderhoud in de vluchtelingenkampen, 3 millioen 978,729 gulden 79; bouwonkosten, 275,190 gulden 01; totaal, 4,253,919 gulden 80;
2. Voor verleende ondersteuning aan vluchtelingen buiten de kampen in verschillende gemeenten ondergebracht, waartusschen de « schamele armen », 1,426,598 gulden;
3. Voor onderwijs aan de kinderen der vluchtelingen, 89,581 gulden 04;
4. Voor werkverschaffing buiten de kampen (naai- en breischolen), 245,178 gulden 09;
5. Voor hulp aan de gezinnen der geïnterneerden, 109,164 gulden 79.

Het totale bedrag beloopt tot 9,124,441 gulden 73.

Bovendien moet men bedenken, dat alle opgaven over 1915 nog niet ingekomen, ten deele ook nog niet gedekt zijn, en dat het werkelijk eindbedrag hooger zal zijn.

Het aantal vluchtelingen, opgenomen in de vluchtelingenkampen gedurende het verloopen jaar, wisselt tusschen 16,000 en 17,000 af. Wat betreft het aantal vluchtelingen, buiten de kampen verblijvende en aan wie ondersteuning verstrekt werd, zoo kan dit slechts ten koste van een langen arbeid vastgesteld worden, maar men kan globaal dit cijfer op 30,000 tot 35,000 schatten.

De onlusten in Djambi.

De korrespondent te Soerabaja van de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » seint aan zijn blad :

Blijkens een officieel bericht is de toestand in Djambi zeer ernstig. De Europeanen zijn in veiligheid. De hentig Moeara Tewe is door de opstandelingen in brand gestoken. De ter hulp gezonden troepen zullen de opstandelingen aanvallen van de Oost- en de Westkust uit.

Uit Weltevreden wordt aan de « Telegraaf » gemeld :

Men is nog onzeker over het lot der Europeanen in Sarolangoen, doch gevreesd wordt dat daar ook onlusten hebben plaats gehad.

Een telegram uit Moeara Tewe meldt dat de Europeanen vluchten. Een versterkte plaats werd in brand gestoken.

Heden zijn gedeelten van het tiende bataljon, onder bevel van majoor Van der Linden, vertrokken. Meer afdeelingen, vergezeld van artillerie, zullen volgen. De bedoeling is om een tocht te houden door de streek waar zich de opstandelingen bevinden.

ENGELAND

Het lijk van Kitchener

Naar uit Italiaansche bladen blijkt, berusten de redenen, welke de Engelsche regeering er toe bewogen, zulken hoogen prijs te stellen op het ontdekken van Kitchener's lijk, op het feit, dat Kitchener gewichtige dokumenten op zich droeg, welke de Engelsche regeering niet graag in het bezit der Duitsche regeering zou laten komen, door het opvisschen van het lijk door Duitsche zeelieden.

De Zeppelinaanval

MILAAN, 5 September. — « Corriere della Sera » ontvangt van zijn korrespondent uit Londen nog de volgende bijzonderheden over de Zeppelinaanvallen : Londen gevoelde zich door de maatregelen, door maarschalk French en Admiraal Percy Scott tegen luchtaanvallen getroffen, in volkomene veiligheid. Men verkeerde in de meening dat de dienst der luchtverdediging een zoodanig sterke tegenweer opgericht had, dat men het bereiken van het midden der stad door een Zeppelin voortaan als onmogelijk beschouwde. Bovendien waren sedert eenige dagen alle voorzorgen verscherpt en geheel de stad in duisternis gedompeld. Een Zeppelin bereikte het midden der stad. Alle straten waren vol volk, om het schrikwekkend, schoon schouwspel aan te zien. Het kanonvuur der verdedigingsstukken en het knetteren der Zeppelinbommen duurde gansch den nacht.

De scholieren in Ierland.

Het verbod van den nationalen dienst van openbaar onderwijs in Ierland, om politieke kenteekenen in de officieele scholen te dragen, heeft te Dublijn tot een staking der scholieren aanleiding gegeven. Maandagnamiddag werd den jongelieden van de Sint-Thomas-scholen door hun onderwijzers ter kennis gebracht, dat het hun verboden was de Iersche republikeinsche kleuren : oranje, groen en wit, te dragen. Den volgenden morgen weigerde het grootste deel hunner de lessen bij te wonen. Zij gingen van school tot school, aanhangers wervende, de Engelsche inrichtingen uitfluitende en de glazen van de Anglikaansche kerken ingooiende. Dit duurde tot de aankomst van den konstabel.

(Zie vervolg op de tweede bladzijde.)

LAATSTE TIJDINGEN

De opstand op Sumatra.

AMSTERDAM, 6 September. — De « Telegraaf » meldt uit Wellevreden dd. 5 September : Heden werden in Batavia de eerste berichten over een eerste gevecht met de opstandelingen medegedeeld. Den 2 September ondernamen de opstandelingen een heftigen aanval op het fort Moeuratebo. Na een gevecht, waarover nog geen bijzonderheden bekend zijn, werden de oproerlingen met achterlaten van 20 dooden afgeslagen.

Moeara Tambosi bezet.

DEN HAAG, 7 September. — Ambtelijk bericht : De generaal-goeverneur van Nederlandsch Indië seint dat Moeara Tambosi op 2 September, na een heftig gevecht bezet werd. Men vermoedt dat de familie van den troegeren sultan van Djambi in het oproer betrokken is.

De verhouding van Zweden tot Engeland.

KOPENHAGEN, 6 September. — « National Tidende » meldt uit Stockholm : Engeland schijnt nu een vriendelijke houding tegenover Zweden te willen aannemen. Het beslagleggen op koopwaren heeft in den jongsten tijd sterk afgenomen en een aantal der vastgehouden schepen werd vrijgelaten. Heden kwam hier een groot Zweedsch stoomschip aan met een lading huiden en mais.

Ter zee.

LONDEN, 7 September. — Lloyds meldt uit Weymouth : De kapitein en de bemanning van het stoomschip « Jeanne » (1,198 ton), uit Kopenhagen, werden hier aan land gebracht. Dit schip is gezonken.

Tegen Venizelos.

GENEVE, 7 September. — De korrespondent uit Saloniki van de « Corriere della Sera » bevestigt, dat de meerderheid der Griekssche officieren en soldaten, alsook de Islamistische en Mohammedaansche en zelfs de Grieksche bevolking van den Venizelistischen opstand niet willen hooren. Eene poging om den jaargang van 1915 te mobiliseeren is volkomen mislukt.

Nieuwe botsingen in Griekenland.

De « Matin » meldt dat nieuwe bloedige botsingen in verscheidene Grieksche steden tusschen koningsgezinden en Venizelisten plaats hebben gehad, o. a. te Syra en te Volo

FRANKRIJK

Voorloopige kredieten.

PARIJS, 6 September. — De « Temps » schrijft : De staatshuishoudkundige kommissie, die 's namiddags vergaderd heeft, onderzocht het wetsontwerp van Ribot, dat voor het vierde jaarkwartaal voorloopige kredieten ten bedrage van 8,341 miljoen frank opent. Ribot zal toekomenden Vrijdag hierover en over den algemeenen financieelen toestand spreken.

GRIEKENLAND

De voogdij.

AMSTERDAM, 5 September. — Uit Athene wordt aan de « Times » gemeld : Nadat de Grieksche regeering de drie bekende eischen der Bondgenooten aangenomen had, gingen de Engelsche politiebedienden onmiddellijk tot het in hechtenisnemen van een aantal personen over, waaronder verscheidene dagbladschrijvers. Twee Duitsche professors van het oudheidkundig instituut werden aangehouden.

De vloot der bondgenooten in Pireus.

Aan de Zwitsersche bladen wordt gemeld dat de vloot der bondgenooten, die in Pireus ligt, door twee pantserschepen en achttien kruisers versterkt geworden is.

Revolutie in Saloniki.

De Fransche bladen deelen aan de hand van uit Saloniki ontvangen telegrammen mede, dat nieuwe gevechten Zondagavond plaats gevonden hebben tusschen de troepen die den koning trouw zijn gebleven en de opstandelingen. Deze laatsten werden door de Fransche troepen gesteund, alzoo de koningsgezinde soldaten verplichtend zich over te geven. De koningsgezinde officieren, die gevangen genomen werden op bevel van generaal Sarrail, werden aan boord van een schip der Entente gebracht en naar een onbekende bestemming meegevoerd.

Zaimis en de bondgenooten.

STOCKHOLM, 6 September. — Het Russisch blad « Birshewija Wjedomosti » meldt uit Athene dat Zaimis met de vertegenwoordigers der Entente onderhandelt en ze heeft willen overtuigen dat de Grieksche regeering alle maatregelen getroffen heeft, opdat noch Grieksche noch de op Grieksch grondgebied staande bondgenooten in hun veiligheid zouden bedreigd worden.

De nieuwste maatregelen.

PARIJS, 6 September. — De « Temps » meldt uit Athene : Nadat de Grieksche regeering de Engelsch-Fransche nota aangenomen heeft, zullen de gezanten van Frankrijk en Engeland aan den eersten minister de vreemde agenten die verbannen moeten worden, alsook hun Grieksche helpers en vijandelijke inrichtingen, tegen dewelke volmachten verlangd werden, bekend maken. Alleen de Grieksche overheid zal aanhoudingen mogen doen. Betoogingen of vergaderingen zullen onder bedreiging van onmiddellijke aanhouding niet geduld worden.

LYON, 6 September. — De « Progrès » uit Lyon meldt uit Athene, dat de Grieken en de Duitschers wier verbanning door de Entente geëischt wordt, bevel kregen het land binnen de vier-en-twintig uur te verlaten. Ze zullen zich waarschijnlijk over Florina naar Bulgarije begeven.

Het toezicht der Entente over het Grieksche post- en telegraafwezen is Maandag begonnen. De postverbinding tusschen Saloniki en Athene is volkomen onderbroken.

NOORWEGEN

Verbod van uitvoer voor koper.

Van 1 September af werd het verbod tot uitvoer uitgevaardigd, voor koperertz en koperhoudend kiezelzaad, dat in de cellulose-fabriken van het zwavelkies door verbranding afgescheiden wordt. Daardoor is het na lange onderhandelingen met Engeland gelukt, 3000 ton koper los te krijgen, die uit Amerika aan Noorsche verbruikers gezonden waren. De vergoedingsuitvoer naar de oorlogvoerende en onzijdige landen is in denzelfden omvang mogelijk als gedurende de laatste vier jaren.

ROEMENIE

De Roemeensche weermacht.

In verband met Roemenie's ingrijpen in den wereldoorlog is het interessant de sterkte van het leger en de vloot van dit land wat meer in bizonderheden na te gaan. Het is echter niet mogelijk over geheel nauwkeurige gegevens te beschikken daar de laatste statistieken te oud zijn om tot basis te dienen en trouwens gebleken is dat al de oorlogvoerenden meer man in 't gelid konden brengen en meer materiaal bezaten dan verwacht werd.

Roemenië heeft een bevolking van 7,500,000 inwoners.

De dienstijd beloopt tien jaar bij het aktieve leger en tien jaar bij de reserve, zoodat het dus mannen heeft van 20 tot 40 jaar. Van alle Balkanstaten bezit dit rijk het langst een militaire organisatie in modernen zin, zoodat deze nu geheel gereed te beschouwen is. In 1877 was het reeds het Roemeensche leger, onder den lateren koning Carol dat het groote Russische rijk te hulp snelde en wist te voorkomen, dat Rusland door de Turken onder Osman Pacha Ghazi bij Plewna overwonnen werd.

Het leger telt, volgens betrouwbare gegevens de laatste twee jaren niet minder dan 5.500 beroeps-officieren, waarvan bekend is, dat ze een aaneengesloten goed gedisciplineerd korps vormen. De gewone vredessterkte van het leger is 110,000 man.

De lichting, die ieder jaar bij het leger wordt ingelijfd en waartoe allen behooren, die de wapens kunnen dragen, zoodat alleen zij zijn uitgesloten, die physiek ongeschikt zijn, bedroeg de laatste jaren 57—60,000 man. Een 2000 hiervan, bekomen eenige vrijstelling, maar slechts zoodanig, dat zij in den loop van vier jaar, toch nog ruim anderhalf jaar troependienst verrichten. Deze 2000 worden ingedeeld bij de Kolaruschregimenten, waarvoor het een eisch is, dat zij een eigen paard met bijbehooren medebrengen.

Sedert 1912, toen een nieuw korps werd opgericht, bestaat het leger uit 6 legerkorpsen, die ruim van artillerie voorzien zijn. Bij ieder korps vindt men dan ook, behalve het groote aantal veld-, berg- en rijdende artillerie, de vereischte houwitser-afdeelingen en de batterijen zware belegeringsartillerie.

In het leger is in vredestijd een overkompleet aan kader, dat aangewezen is om bij mobilisatie de reserve te enkadreeren. Deze reserveformatie, waarvoor dus het geraamte geheel klaar is, is op 1 April 1913 gebracht op 5 divisies, ieder van 16 bataljons. Behalve over kavalerie en andere hulpwapens, beschikt iedere reserve-divisie over 5 snelvuurbatterijen en een 12 c.M. houwitserbatterij. Voor de algemeene artillerie-reserve heeft men wel-iswaar geen modern, maar toch nog zeer bruikbaar Kruppgeschut van 1881.

De vloot van Roemenië is van weinig beteekenis. Wel waren in de laatste jaren plannen tot uitbreiding gemaakt, doch de uitwerking dier plannen liet nog op zich wachten.

Het materiaal der vloot bestaat uit vier gepantserde kanonneerbooten (Donau-monitors) van 560 ton, loopende 14 zeemijlen, voorzien van drie kanonnen van 12 centimeter, twee houwitsers van 12 centimeter, en vier kanonnen van 4.7 centimeter. Buitendien telt de vloot nog een kleinen kruiser van eerbiedwaardigen ouderdom, de « Elizabetha », van 1320 ton, die in 1880 van stapel liep en als opleidingsschip voor de artillerie dienst deed. Verder zijn zeven oude kanonneerbooten voorhanden met slechts zeer geringe gevechtswaarde; verscheidene torpedobooten, waarvan twee te Dantzig gebouwd zijn; acht in Engeland gebouwde patrouillescheepen en twee kleine, oude schepen, die als opleidingschepen dienst doen. Een onderzeeboot is te Spezzia in aanbouw.

De Zeppelinaanval op Boekarest.

SOFIA, 6 September. — Naar de « Devnik » meldt, had de beschieting van Boekarest door de Zeppelins een vernielende uitwerking. Onder de bevolking ontstond een paniek.

Nieuwe luchtaanval op Konstanza.

BERLIJN, 6 September. — Ambtelijk bericht : Duitsche watervlieguigen hebben den 4 September, in samenwerking met Bulgaarsche land- en zeestrijdkrachten, Roemeensche batterijen en bevestigde infanteriestellingen in de Dobroedsja, alsook het station en de olietanks van Konstanza met goed gevolg met bommen beworpen.

RUSLAND

Grootvorst Nikolaas opperbevelhebber van het Balkanleger.

Volgens berichten van de Russische pers zou grootvorst Nikolaas Nikolajewitsj binnen zeer kort benoemd worden tot opperbevelhebber van het Russische Balkanleger dat bestemd is om tegen de Turken en de Bulgaren te strijden.

SPANJE

De financieele toestand.

Men meldt uit Madrid dat de Cortès reeds op 18 September zullen bijeenkomen ten einde den moeilijken financieelen toestand in orde te brengen die het invoeren van nieuwe fiskale wetten noodig maakt en waarschijnlijk later door belangrijke leeningen zal moeten gevolgd worden. Moeilijkheden zouden kunnen veroorzaakt worden door de kwestie der middelen die de uitvoering van de plannen van den minister van oorlog moeten mogelijk maken. Deze wil de krijgsmacht in Spanje en Afrika met 43,000 man vermeerderen en een groote reserve oprichten met een groote vermeerdering van oorlogsmaterieel.

Dagbladen op de zwarte lijst.

MADRID, 6 September. — Onder de Spaansche handelshuizen die op de zwarte lijst gezet worden en met de bedienden van dewelke de Entente-landen niet meer in betrekking mogen komen, bevinden zich ook eene reeks van Spaansche bladen, namelijk : « El Correo Español », « El Debate », « Egliso Futuro », « La Tribuna de Madrid » en « La Defense de Malaga ».

TURKIJE

De Armeniërs

KONSTANTINOPEL, 5 September. — Op grond van de nieuwe statuten van het kerkelijk nationaal bestuur der Gregoriaansche Armeniërs in Turkije, werd de voormalige katholiek von Sis (Silizië) Monseigneur Sabak Habajan tot katholiek en patriarch van alle in Turkije wonende Armeniërs met den zetel in Jerusalem benoemd. Tot zijn vikaris in Konstantinopel werd de bisschop Gabriel Dsjewahirdschian benoemd, wien de archieven van het Armenisch patriarchaat in Konstantinopel overgegeven werden.

Fransche en Belgische spoorwegkoncessies nietig verklaard.

KONSTANTINOPEL, 6 September. — Het amblelijk blad maakt een wet bekend, die aan de Regeering de volmacht geeft, de spoorwegen Smyrna-Kassala en Moedania-Broessa met hunne verlangingen en vertakkingen, verder de havenwerken en den kai van Smyrna terug te koopen. De koncessies dezer ondernemingen zullen nietig verklaard worden. De spoorweg Smyrna-Kassala en de havenwerken, alsook de kai van Smyrna waren Fransche ondernemingen, de spoorweg Moedania-Broessa was een Fransch-Belgische onderneming.

ZWEDEN

Verbod van uitvoer van ruwe huiden.

STOCKHOLM, 4 September. — Volgens hetgeen « Svenska Dagbladet » schrijft, hebben de Zweedsche schoeiselfabrikanten op een te Stockholm gehouden vergadering besloten, de Zweedsche regeering te verzoeken allen uitvoer van ruwe huiden uit Zweden te verbieden. Amerika zendt namelijk geen leder meer naar Zweden, daar Engeland in den laatsten tijd 70.000 huiden heeft in beslag genomen. Het tekort in de schoeiselfabrieken wordt van dag tot dag ernstiger. De prijs der schoeisels is reeds het dubbel van voorheen.

ZWITSERLAND

De geïnterneerde zieken.

De Zwitsersche bladen publiceeren welsprekende cijfers over de zieke krijgsgevangenen die in Zwitserland ondergebracht werden. Uit deze opgaven blijkt dat de 18,936 geïnterneerden die zich op den 15 Augustus in Zwitserland bevonden als volgt samengesteld zijn : 11,823 Franschen, 4,322 Duitschers, 1,607 Belgen, 1,183 Engelschen en 1 Oostenrijker.

CHINA

Het nieuwe Kabinet.

Een telegram uit Tien-Tsin bericht de samenstelling van het nieuwe Chineesche ministerie. Het bestaat uit de volgende personlijkheden : eerste minister en oorlog, Toean-Sji-Joei; buitenlandsche zaken, Tang-Shao-Yi; geldwezen, Sjeu-Sjin-Tao; binnenland, Soen-Hoenggi; zeewezen, admiraal Sjeng-Pi-Koean; spoorwegen en telegraaf, Hsoe-Shi-Yoeng; handel, Kug-Hoeng-Sin; openbaar onderwijs, Fan-Yoean.

PERZIË

Engeland en Rusland in Perzië.

Het « Nowoje Wremja » deelt mede dat dit jaar het verdrag van 1907 tusschen Engeland en Rusland over Perzië belangrijke wijzigingen heeft ondergaan, in dien zin dat Perzië daarin als gelijkgerechtigde partij is opgenomen. Hoofdzaak van het nieuwe verdrag is de stichting van een Perzisch leger met als kern de bestaande kozakkenbrigade, die tot 10,000 man voetvolk, ruiterij en artillerie zal worden uitgebreid. Verder zal in het zuiden des lands een leger van 10,000 man door Engelsche drilmeesters worden gevormd.

De regeling der staatsfinancien zal aan een gemengde kommissie van twee Perzen, een Engelschman en een Rus, met als voorzitter een Belg, worden opgedragen.

Engeland en Rusland verklaren zich bereid van den termijn, binnen welke Perzië zijn schuld moest betalen, af te zien.

VEREENIGDE STATEN

Nog Wilson's rede.

President Wilson heeft in zijn verkiezingsrede over Amerika's buitenlandsche politiek ook nog van den vrede gerept. De toekomstige vrede moet een gerechte en een duurzame zijn. Daartoe moeten de Vereenigde Staten naar hun volle vermogen bijdragen. In den vervolge zal geen volk meer onzijdig kunnen blijven, wanneer er een verstoring van den wereldvrede wordt beoogd. Alle volken moeten zich vereenigen tot het scheppen van een gemeenschappelijke waarborg, dat aangelegenheden, die tot verstoring van den vrede zouden kunnen leiden, voor een wereld-gerechtshof worden gebracht.

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN

DUITSCH.

BERLIJN, 6 September. — Bericht van hedenmiddag :

WESTELIJK KRIJGSVELD.

Aan weerszijden van de Somme duurt de slag met onverminderde hevigheid voort; acht-en-twintig Engelsch-Fransche divisies vallen daar aan. Benoorden de Somme hebben wij hun nieuwe aanvallen bloedig afgeweerd. Op enkele plaatsen kon de vijand een weinig terrein winnen. Cléry is in zijn handen gevallen.

Bezuiden de Somme liepen de Franschen storm op het front van Barleux tot bezuiden Chilly. Na infanteriegevechten met wisselende kansen hebben wij ons in onze eerste stelling gehandhaafd; slechts daar waar de voorste loopgrachten door de beschieting volkomen met den grond gelijk waren gemaakt, hebben wij deze ontruimd. Latere aanvallen sloegen wij onder de zwaarste verliezen voor den vijand volkomen af. Meklenburgsche, Holsteinsche en Saksische regimenten hebben zich bij deze gevechten bijzonder onderscheiden.

Tot 's avonds hadden wij bezuiden de Somme bij deze tweedaagsche gevechten 31 officieren en 1,437 man van tien verschillende Fransche divisies gevangengenomen en 23 machiengeweren buitgemaakt.

Onze vliegeniers en onze afweerkanonnen hebben drie vijandelijke vlieguigen neergeschoten.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Legerfront van generaalveldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

Russische aanvallen ten noorden van den spoorweg van Zloczow naar Tarnopol zijn in ons vuur mislukt.

Legerfront van generaal der ruiterij aartshertog Karel :

Tusschen de Zlota-Lipa en den Dniester hebben de Russen hun aanvallen hernomen. Na vergeefsche stormloopen, konden zij 'ten slotte het terrein van dat front achteruitdringen.

In de Karpathen heeft de vijand, in de reeds gemelde gevechten ten zuidwesten van Zabie en van Schipoth, kleine voordeelen behaald.

Op verscheidene andere plaatsen viel hij gisteren te vergeefs aan.

OP DEN BALKAN.

Van Toetrakan zijn zeven versterkingswerken, waaronder ook gepantserde batterijen, stormenderhand veroverd. Ten noorden van Dobrie hebben onze dappere Bulgaarsche kameraden vrij sterke Russisch-Roemeensche strijdkrachten achteruitgeworpen.

OOSTENRIJKSCH.

WEENEN, 6 September. — Bericht van hedenmiddag :

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Front tegen Roemenië :

Behalve gevechten van vooruitgeschovene verkenningsafdeelingen, geen bijzondere gebeurtenissen.

Legerfront van generaal der ruiterij aartshertog Karel :

Aan ons Karpathenfront hernieuwde de vijand gisteren zijn heftige aanvallen. Afgezien van duur betaalde kleine voordeelen mislukten alle vijandelijke pogingen om terrein te winnen. Ook in de streek ten oosten van Halicz werd met groote verbittering gevochten. Na verscheidene vergeefsche stormaanvallen slaagde de vijand er ten slotte in dit frontstuk achterwaarts te drukken.

Legerfront van generaalveldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

Ten oosten van Zloczow stortten vijandelijke aanvallen ineen, welke na heftige geschut-voorbereidingen tot uitvoering kwamen, gedeeltelijk aan de eigene hindernissen, gedeeltelijk in ons versperringsvuur.

Op het overige gedeelte van het front, buiten matig geschut- en mijnwerperswuur, geen bijzondere gebeurtenissen.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

Geen gebeurtenissen van belang.

OP DEN BALKAN.

Geen gebeurtenissen van belang.

TER ZEE.

Op 4 September, 's avonds, bestookte een onzer zeevlieguigen-smaldeelen militaire inrichtingen van Venetië en Grado met bommen, dit met zeer goed gevolg. Een zeevlieguig is niet teruggekeerd.

FRANSCHE.

PARIJS, 5 September. — Bericht van 3 uur namiddag : Op het front der Somme heeft het slechte weer, dat niet ophield heel den nacht, de verrichtingen belemmerd. Onze troepen richten zich in op het veroverd terrein. Ten noorden der rivier heeft de vijand van uit het bosch van Anderlu een sterken tegenaanval ondernomen tegen onze stellingen tusschen Combles en Le Forest. Onder vuur genomen door onze kanonnen en machiengeweren, zijn de aanvallende troepen verstrooid geworden en terug naar de uitgangslinies gevlucht, na groote verliezen geleden te hebben. De vijand heeft zijn poging niet hernieuwd.

Ten zuiden van de Somme heeft de vijand slechts op een enkel punt van het front gepoogd te reageeren, namelijk ten oosten van Belloy-en-Santerre, waar meerdere aanvallen werden teruggeslagen. De vijand heeft een honderd'tal gevangenen in onze handen achtergelaten.

Op den rechten Maasoever was de nacht betrekkelijk kalm in den sektor van Fleury en Chenois. Wij hebben opnieuw 50 gevangnen genomen, waaronder twee officieren. Een vijandelijke aanval op een kleine redoute ten zuidoosten van het werk van Thiaumont, mislukte volledig.

PARIJS, 5 September. — Bericht van 11 uur 's avonds : Op het Somme-front hebben onze troepen in den dag, ondanks het slecht weder, hunne vorderingen voortgezet en belangrijke voordeelen behaald. Ten noorden van de rivier, in een reeks gevechten waarin onze troepen bewijs leverden van onweerstaanbare aanvalskracht, kwamen wij vooruit in de streek ten oosten van Le Forest. Wij bereikten den zoom van het bosch van Anderlu en bestormden de Hospitaal-hoeve en het bosch Rainetté, namen een deel van bosch Marrières en bezetten ten noorden van Clery het uiteinde van den heuvel die door de baan Bouchavesnes-Cléry loopt. Wij verbonden onze stellingen ten noorden van de rivier door het dorp Ommiécourt te nemen, dat geheel in ons bezit is. Sedert den 2 September namen wij alleen in het noordelijk vak 32 kanonnen, waarvan twee gemiddelde en vier zware, 2 bommenwerpers, 2 loopgraafkanonnen, een belangrijke opslagplaats van houwitsers van 150, een vastliggende ballon en een groote hoeveelheid machiengeweren. De gevangenen gedurende den dag genomen zijn nog niet geteld.

Ten zuiden der Somme werd de strijd den heelen dag met buitengewone hevigheid voortgezet. De vijand vermenigvuldigde de tegenaanvallen op een groot aantal plaatsen van ons nieuw front, namelijk ten zuidwesten van Barleux, ten zuidoosten en ten zuiden van Belloy. Ondanks de herhaalde pogingen van den vijand behielden wij onze linies en brachten den vijand groote verliezen toe. Tusschen Vermandovillers en Chilly namen wij een vooruitspringend stuk en talrijke eilandjes door den vijand nog bezet. Ten oosten van Soyécourt liet een aanval onzer troepen ons toe een vijandelijke loopgraventinie te nemen en den noordelijken, westelijken en zuidelijken zoom te bereiken van het park Denicourt. Het aantal gevangenen sedert gisteren ten zuiden der Somme gemaakt bedraagt 4,047, waaronder 55 officieren. In hetzelfde vak zijn vier zware kanonnen en een honderdtal machiengeweren in onze macht gevallen.

In 't geheel werden op het Sommefront (noord en zuid) sedert 2 September 6,650 gevangenen genomen en 36 kanonnen buitgemaakt, waaronder 7 zware.

Tusschenpoozend geschutvuur op andere plaatsen van het front, nog al hevig ten oosten der Maas, in het vak van Fleury en Chenois.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 6 September. — In de richting van Wladimir-Wolynsk, in de streek van den oppersereth, namen wij in den loop der gevechten van 31 Augustus tot 2 September 115 officieren en 4,514 soldaten gevangen. Wij maakten bovendien 6 kanonnen, 35 machiengeweren en 4 mijnwerpers buit.

In de Woud-Karpathen duurt het vooruitdringen onzer troepen voort. Wij veroverden na gevechten opnieuw eenige hoogten.

In de Dobroedsja had den 4 September het eerste samentreffen plaats van onze bereden troepen met Bulgaarsche ruiterij. Wij maakten een Bulgaarsche bereden patroelje af en namen 1 officier gevangen.

ITALIAANSCH.

ROME, 5 September. — Op het front in Trentino de gewone artillerie-werkzaamheid. De Oostenrijksche artillerie trad bijzonder krachtig op tegen de Italiaansche stellingen op den Monte Civaron, in het Sugana-dal en op den Kauriol in het Fiemme-dal. Op den Rio Felizon, in de Boven-But, bezette de Italiaansche infanterie, Alpini en vrijwilligers, door een koene, verrassende onderneming, in den nacht van 3 September op de Forame eenige beheerschende stellingen. Zij maakten een twintigtal gevangenen.

Een hevige tegenaanval van de Oostenrijkers werd geheel afgeslagen en een Oostenrijksche kompagnie door het Italiaansch vuur vernietigd.

In de dalen van de Boven-But en Chiazzo beschoot de Oostenrijksche artillerie bewoonde streken en maakte eenige slachtoffers onder de bevolking. Drie militairen, die zich in een klein veldhospitaal bevonden, werden gedood.

In antwoord beschoot de Italiaansche artillerie de Oostenrijksche militaire kampen in het Kotschach-dal en veroorzaakte daarbij uitgestrekte branden.

Aan de midden-Izonso en op de Karst-hoogvlakte bij tusschenpoozen artilleriebedrijvigheid.

De Italiaansche artillerie veroorzaakte het uiteenspringen van een Oostenrijksch vlieguig in de omgeving van Sella Sdlo.

Oostenrijksche vlieguigen wierpen bommen op de bewoonde plaatsen Lagunu en Marano, in den avond van 3 September, en gisteren overdag op Lucinica, Draussino en Goerz. Er waren drie dooden en eenige gekwetsten. Te Goerz werd het dak van de Johanneskerk getroffen.

Een smaldeel vijandelijke vlieguigen wierp in den nacht van 5 September bommen op Venetië. Er was geen enkel slachtoffer. De schade is zeer gering.

ENGELSCH.

LONDEN, 5 September. — Gedurende den nacht vermeerderden wij onze terreinwinst in de buurt van Guillemont. In weerwil van den hardnekkigen tegenstand der Duitschers en ofschoon de een zondvloed gelijkende regen nog toenam, drongen onze troepen vooruit over 1,500 yards ten oosten van Guillemont en kregen voet in 't Lenze-bosch.

Meer naar het zuiden viel, na een hevig gevecht, het geheele sterke verdedigingsstelsel der Duitschers over een front van 1,000 yards in en om Falfemont in handen der Engelschen.

Het binnebrengen van gevangenen duurt voort. In het geheel zijn er, sinds 3 September, meer dan 1,000 gevangenen genomen.

De strijd bij Ginchy wordt voortgezet.

De strijd sedert Zondag liep dus uit op de verovering van het geheele overblijvende gebied van de tweede Duitsche verdedigingslinie op een front van de Mouquethoeve tot het Engelsch punt van verbinding met het Fransche front.

De Duitsche luchtmacht toonde groote werkzaamheid. Er werd voortdurend in de lucht gestreden. De Duitsche luchtmacht werd gedwongen eenige mijlen achter haar legerlinien te blijven en bleef geheel in gebreke het werk der Engelsche toestellen te storen.

Bij twee afzonderlijke gelegenheden openden de Britsche vliegtuigen het vuur op de vijandelijke troepen op den vasten grond.

Als gevolg van vele gevechten werden drie Duitsche toestellen gedwongen te landen. Zij schenen vernield. Vele Duitsche toestellen moesten in beschadigden toestand dalen. Een der Engelsche vliegtuigen vernielde een Duitsche kabelballon. Twee Engelsche vliegtuigen worden vermist.

TER ZEE

— BERN, 6 September. — Havas had gemeld dat het Spaansch zeilschip « Marcellina » onder verdenking duikbooten verproviandeerd te hebben, in beslag genomen en naar Port-Vendres gebracht werd. « L'Homme Enchaine » meldt thans, dat het zeilschip weer vrijgelaten is, nadat vastgesteld werd dat zijn lading niet uit petroleum maar uit tuinboonen bestond.

— KRISTIANIA, 5 September. — Volgens « Schiffahrtsidende » is de Engelsche stoomboot « Nummia » (4,000 ton) met een kolenlading bij Keni in de Witte Zee gestrand.

Korte Telegrammen

— Men meldt uit Den Haag dat de Servische gezant te Londen, Bosikovitch, dezen post verlaat en door den heer Iovanowitsch zal vervangen worden.

— Men meldt uit Boekarest dat de prefektuur den verkoop en het genot van alkoholische dranken in al de spijshuizen verboden heeft.

— Het Amerikaansch gezantschap te Weenen heeft op verzoek der regeering te Boekarest de bescherming der Roemeensche onderdanen in Oostenrijk-Hongarije op zich genomen.

— LONDEN, 4 September. — Ambtelijk bericht : Op 4 September, 's morgens om 9 uur, is Daressalam bezet geworden. Zeestrijdkrachten, in verbinding met troepen uit Bagamoyo en Saadani zijn bezig met den vroegeren zetel der regeering en de hoofdstad der Duitsche kolonie te bezetten.

— Overste Egli, de bekende militaire schrijver, werd tot lektor voor oorlogs-wetenschappen aan de hoogeschool te Bazel genoemd.

— BERLIJN, 6 September. — De nieuwe Amerikaansche gezant te Konstantinopel, Elkus, heeft volgens de « Vossische Zeitung » verklaard, dat volgens hem Wilson veel kans heeft in aanstaande November met groote meerderheid herkozen te worden.

— BERLIJN, 6 September. — De Duitsche gezant in Roemenië zou met zijn personeel over Rusland naar Zweden zijn vertrokken.

Gemengd Nieuws

Belgische zwendelaars. — Door de gendarmerie werden te Maastricht in een huis bij het kanaal, 8,000 kilo zeep in beslag genomen. Zij waren in den kelder van een huis verborgen en behoorden toe aan twee Belgen. Deze waren ook de bezitters van 10,000 kilo zeep die onlangs in de Kalvariestraat werden in beslag genomen.

Ongeval. — De genaamde Louis L..., van Laken, is tengevolge van een hevigen schok van zijn wagen geworpen geworden, welke hem over het lichaam reed. De ongelukkige werd op een draagbaar naar het gasthuis gebracht.

Ten einde de gevaarlijke produkten te vermijden, heeft het publiek er belang bij, enkel bekende merken te gebruiken. De produkten « Wankée », sedert 1887 in België op de markt gebracht, hebben op de wereldtentoonstellingen reeds eerediploma's en groote prijzen behaald. Eischt van uwen kruidenier de produkten Waukée : « Hull » in fleschjes voor sausen en soepen; « Oma » in potten; ware Oxtail « Waukees » in tabletjes, het beste vleeschnat, waarvan de voedingswaarde met die van het ei geheel overeenkomt. (Analysis van het staatslaboratorium, Antwerpen.) Algemeen agentschap : 11, Moretusstraat, Brussel. (3681)

Een jacht op dieven op de daken. — Verleden nacht werden twee dieven, die betrapt werden terwijl zij opereerden in een onbewoond huis der Rubensstraat, op de daken achtervolgd door twee politiemannen. Een der kerels poogde een agent in de ruimte te werpen, doch hij werd gelukkig bij tijds verhinderd door den tweeden politieman. Ten slotte werden zij allebei gesnapt.

Drie opzienbarende aanhoudingen. — Drie personen die op weinig loflare manier « zaakjes » maakten, zijn in hechtenis genomen geworden. De drie heerschappen, die sedert lang als bedreven zwendelaars berucht zijn, kochten op den buiten groote hoeveelheden graan op, deden het malen, en verkochten de verkregen bloem tegen 150 frank de honderd kilo. Een dame die van het vennootschap deel uitmaakte, was de naarstige opkoopster. Toen zij aangehouden werd, had zij een aardig sommetje in haar kousen verborgen.

De twee anderen zijn de genaamden T... en V...; deze laatste een klein molenaar. Het parket ontdekte op den steenweg op Bergen, in het magazijn van den heer V..., hoeveelheden graan en waren, voor een waarde van 30,000 frank.

Een Belgische landbouwer door een granaat gedood. — De Belgische vluchteling A. Seys, te Blincourt (Oise, Frankrijk), bekeek een granaat, welke zijn zoontje in het veld opgeraapt en hem juist overhandigd had. Terwijl hij 't gevaarlijk voorwerp vasthield, ontstond er eensklaps een hevige ontploffing; stukken van het projektiel doodden den heer Seys en verwondden ernstig zijn zoon en twee zijner landgenooten.

Kleine Kroniek

Te Vorst.

De gemeenteraad nam, in zitting van Maandag ll., volgende besluiten :

Opening eener nieuwe gemengde school, Wijngaardstraat; — nieuw loonreglement voor het onderwijspersoneel, toepasselijk van 1 Januari 1917 af; — benoeming van een hoofdonderwijzer en eene hoofdonderwijzeres voor de nieuwe schoolgroep, met 600 frank jaarlijksche woonstvergoeding; — heropening der bewaarschool en der bijzondere leergangen. — De heer burgemeester bedankt het onderwijspersoneel voor zijn belanglooze medewerking. Zelfde vergoedingen aan het personeel voor 1915 en 1916, als uit de Staatskas in 1913; — toestaan aan het Weldadigheidsbureel eener vermeerdering van toelage

tot 20,000 frank ten beheove van : het stichten van een dispensarium in vervanging van het hospitaal; het aangaan eener leening bij het Gemeentefonds van 225,000 frank, tot dekking der kosten van het vierde kwartaal 1916.

Voor het bekomen van het humaniora-certifikaat.

Woensdag 6 September wordt in de lokalen der Vrije Universiteit van Brussel de zittijd geopend voor het afnemen der voorbereidende proef voor de akademische graden, die voorzien wordt bij art. 10 van de wet op het Hooger onderwijs. De jury bestaat uit de heeren prof. Moureau, van het Athenæum te Hasselt, abt Kenes van het St-Rombautskollege te Mechelen, abt Raverd, van het St-Mariagesticht te Schaarbeek, en de E. H. Goedstauwers, van het St-Michielskollege. Een groot getal recipiëndarissen is ingeschreven.

De varkensteelt te Brussel.

Zekere berichten die in eenige kantienen en gemeentemagazijnen aangeplakt zijn, zouden kunnen veronderstellen dat de Stad Brussel de varkensteelt heeft ondernomen en dat de inwoners zich weldra hesp, spek en ribbetjes aan een burgerlijk prijsje zouden kunnn aanschaffen. Eohter zijn de dingen, aldus voorgesteld, overdreven. In de stallen van het slachthuis zijn wel is waar een vijftigtal biggetjes ondergebracht, die aldaar vetgemest worden, maar deze vriendjes van Sint Antonius, wier aantal trouwens binnenkort nog zal vermeerderd worden, zijn het eigendom der Brusselsche Godshuizen en bestemd om in de hospitalen en andere gestichten die van dit beheer afhangen, opgepeuzeld te worden. In zijne jongste zitting is de Godshuizenraad in allen ernst overgegaan tot de officieele benoeming van den ambtenaar belast met het onderhouden der gemeentelijke varkens. (N. B. A.)

Franskiljonisme te Anderlecht.

Alles gebeurt hier in de twee talen, zoo luidde het antwoord van den waarnemenden burgemeester van Anderlecht op eene vraag van het Nationaal Vlaamsch Verbond.

Welnu, deze heer moet eene zonderlinge opvatting hebben van het begrip tweetaligheid ! Zoo zijn al de opschriften in het gemeentemagazijn van de Barastraat uitsluitend in het Fransch gesteld. Hetzelfde in de tentoonstelling van de werken van de werkloozen, die alleen in schijn nationaal is, daar hoewel er nationale vlaggen hangen, een der twee nationale talen er systematiek uit geweerd wordt.

Een oproep tot de werkloozen om zich te laten inschrijven voor de nieuwe leergangen is ook alleen in de taal van « chez nous » opgesteld.

Al deze kleine feiten — en er zijn er nog veel andere — kunnen wij enkel aanzien als eene uitdaging vanwege de Anderlechtsche franskiljons.

Wij hopen vurig dat er eens een dag komt waarop men hun dat anti-nationaal gedoe betaald zal kunnen zetten.

De heropening van het Konservatorium.

Maandagmorgen heeft het Koninklijk Konservatorium te Brussel zijne deuren heropend, volgens den traditioneelen ritus. Er heerschte groote beweging in het gesticht der Regentiestraat. Leeraars en leerlingen hebben met den grootsten ijver de verschillende kursussen hernomen welke op het programma van den dag vermeld stonden. Het getal nieuwe inschrijvingen is zeer groot en men vermoedt dat het aantal leerlingen, dat in het afgeloopen jaar reeds 700 bedroeg, dit jaar nog zal toegenomen hebben.

DAGELIJKSCH PRAATJE

Fransche Lieflijkheden

« Cette autre petite France qui s'appelle la Belgique, et qui est si active, si intelligente et si dévouée..... », zoo begon, nu achttien jaar geleden, een artikel in de « Petit Parisien » over ik weet niet meer welke staatkundige, pas in ons land door de Kamer aangenomen hervorming. Toen onze brave franskiljons dat artikel lazen, was hun trots tot op veertig graden gestegen : het nummer werd, zooals de apostolische overleveringen, van hand tot hand overgeleverd, en de vreugde was algemeen. « Dat andere lieve Frankrijk, dat België heet !.... »

De Franschdolen die door dit volzinnetje in hun ijdelheid gekatteld werden beseffen toen niet, zoomin als ze 't nu beseffen, welke belachelijke rol zij tegenover het groote Frankrijk speelden. Want, voor die enkele walmen wierook die uit de « Petit Parisien » opstegen, wat al smaad hebben zij niet te verduren gehad ? Ik vind voorloopig geen betere vergelijking dan deze : in « Cyrano de Bergerac », een werk waarover hier wel meer gesproken werd, is de held van het stuk verliefd op Roxane, doch hij durft het haar niet bekennen, omdat hij leelijk is. Als 't dan toch uitkomt dat hij haar liefheeft, — nadat hij langen tijd iedere week haar kwam bezoeken om grappen te vertellen, — roept Roxane uit : « En gedurende veertien jaar heeft hij die rol gespeeld, de oude vriend te zijn die slechts komt om te doen lachen ! »

Die rol hebben de Franschdolle Belgen gedurende vijf en tachtig jaar gespeeld, tegenover Frankrijk. De tijd is uit, waarop in de Fransche tooneelstukken de komiek, de hanswors, de poesjenel, een Engelschman was met rosse bakkebaarden en een ruiten pak; 't is thans een Belg, die grappen uithalen moet en voor August en voor clown moet spelen. De aandigheidjes van Beulemans vleien den Franschman. Ik heb in het « Théâtre Antoine », te Parijs, een vertooning bijgewoond van « Occupe-toi d'Amélie ». De idioot in het stuk was een Antwerpenaar. Iedere maal dat hij zijn mond opende, deed de schrijver er een domheid uitrollen, die de zaal deed gieren van 't lachen. De Belg was het spotbeeld, de zielijkerd, de Cyrano met den langen neus die gelast was potsierlijk te zijn en voor de Franschen als hanr dienst te doen. En wat aan bij heun aardig was, bij gebrek aan den langen neus van den Gaskonjer, dat was zijn naäpperij, zijn nopelooze pogingen om aan kikvorsch uit de fabel te evenaren.

Hoeveel Fransche schrijvers hebben met lof over ons gesproken ? Die zijn te tellen. Het volzinnetje, waarmee dit praatje begint, is zooal het eenige dat ik ken, waarin de Belg niet als een karikatuur wordt voorgesteld. Charles Morice heeft over ons een boek geschreven, dat recentvaardig is. Maar al de andere werken over ons karakter zijn hoonend, soms zelfs gemeen.

Weet ge nog, wat Baudelaire schreef ? De lezer van de GAZET VAN BRUSSEL heeft recht op eerbied, en daarom aarzel ik het hier over te penneu; maar bij zal 't me voor eens wel vegeven. « Men heeft nooit, zegt Baudelaire, zoo'n belachelijk ras ontmoet als die Belgen. Tegenover wat mooi is en bekoorlijk, rollen ze groote oogen en grolen ze diep; al wat ons hart verheugt ergert hen. Zeg een aardigheid, en hun oog wordt grauw en dof, zooals het oog van een visch dien men in de braadpan legt; vertel hun een roerende geschiedenis, en ze barsten van lachen, om te laten zien dat ze 't heel goed begrepen hebben. Zooals één geest, verafschuwen ze het licht. Soms, onder de kalme klaarheid van het firmament heb ik er gezien die verteerd werden door een zonderlinge pijn, in de ijselijkheid van het slijk en van het spuwsel en tot aan de landen volgegoten met jenever en bier, naar de maan blaffen, wijl ze gezeten waren op hun..... achterste. »

Ja, ja, dat zijn zoo van die lieflijkheden, die we maar moeten verduren, omdat ze uit een Fransche pen gevloeid zijn. Er zijn er echter nog wel andere, maar, om hooger aangehaalde redenen aarzel ik om ze hier neer te schrijven. Een echter is nog wel teekenend omdat ze aantoont hoe de Franschen ons uitlachen om onze naäperij. Ze is ook van Baudelaire en ik vertaal ze maar liever niet :

« Les Belges poussent, ma parole !
L'imitation à l'excès
Et s'ils attrapent la .....
(Hier de naam van een algemeen in Frankrijk heerschende geslachtziekte)
C'est pour ressembler aux Français. »

Als men dan bedenkt, dat we voor zoo'n heertjes op de knieën moeten kruipen, en dat sommigen gek werden van verwaandheid omdat één-tegen-een Fransche kranten aan België met een klein Frankrijk gelijkstelde....

STAF.

BINNENLAND

UIT GENT

Begin van brand.

Dinsdag ochtend, om 5 uur, is er een begin van brand ontstaan bij Ververs Polydoor, bakker, Rooigemstraat, 21. De inwoners hebben het vuur kunnen uitdoeven door middel van eenige emmers water, zoodat de brandweer niet moest verwittigd worden. De schade is gering. Men veronderstelt dat het vuur ontstaan is bij het aansteken van den bakoven.

Droevig verloop.

Dinsdagmorgen had er in de Korte Kazernstraat (wijk St-Pieters) een twist plaats welke een betreurenswaardig verloop had.

Twee vrouwen twistten met elkaar toen de jongste, buiten zichzelf van gramschap, haren kloef uittrok en de oudste ermede een slag op het hoofd gaf met het vreeselijk gevolg dat de arme vrouw dood ten gronde storlte.

De politie heeft de kwestie in handen.

Het slachtoffer is de genaamde Burggraeve, 71 jaar oud, en de daderes zekere De Groote, beiden wonende Korte Kazernstraat.

UIT ANTWERPEN

Het Paleis der Vrouw.

De merkwaardige tentoonstelling van vrouwenhandarbeid, in de General Buildings, Meir, 14, is heden open van 3 tot 8 uur (Torenuur) 's namiddags. De algemeene inkom is slechts gesteld op 15 centiem per persoon.

Liederavonden voor het Volk (A. N. V.)

Woensdag, 6 September, te 9 uur 's avonds (Torenuur), in het lokaal « Antwerpsch Koffiehuis », algemeene herhaling. Laatste schikkingen te treffen voor het feest van 11 dezer. Er mogen dus geen afwezigen zijn.

Bouwteekenschool « De Wijngaard der Kunst ».

Deze school, gevestigd Kattenbergstraat, 38, te Borgerhout, heeft de eer de belanghebbenden ter kennis te brengen, dat het schooljaar 1916-1917 aanvang zal nemen op 1 Oktober aanstaande; de lessen worden gegeven alle Zondagen van 10 tot 1 uur (Torenuur) en zijn gansch kosteloos. De leergang omvat : 1) De bouworders; 2) de bouwkundige bestanddeelen : timmer- en schrijnwerk, metserij, enz.; 3) de samensielling : kleine gebouwen en opmaken van een bestek.

Belanghebbenden die den ouderdom van ten volle 16 jaar bereikt hebben en wenschen aangenomen te worden, kunnen zich laten inschrijven op Zondag 24 September 1916, van 11 tot 1 uur (Torenuur), in den zetel der school, Kattenbergstraat, 38.

INGEZONDEN

Het feit, dat een stuk wordt opgenomen, beteekent nietnoodzakelijk, dat de opstelraad met den inhoud er van instemt.

Anderlecht, 4 September 1916.

Waarde Heer Hoofdopsteller,
« Gazet van Brussel ».

Verleden Zondag was het uitreiken van getuigschriften aan de werkloozen die verleden jaar de klasse hadden gevolgd.

Tegenwoordig waren de heeren H. De Leers, Th. Lambert, Graindor, R. Durlet, en de bestuurder, den heer Theo Linotte. Daar zijn verschillende toespraken gehouden, alle in het Fransch, zoodat sommige werkloozen in het uitgaan aan elkander vroegen : « Wat heeft hij nu gezegd? Geen wonder, de bestuurder, de heer Linotte, kan geen woord Vlaamsch, en in de kommissie zit de heer J. Pavez, die zelf de school zou moeten volgen, want hij kan niet schrijven. Ziedaar hoe of men denkt over het onderwijs aan ons gegeven in Anderlecht.

Gegroet. Een werklooze van Anderlecht.

TIJDSCHRIFTEN

DE TOORTS, nummer 13 (2 September 1916). — De titelplaat van Ir. van Mens, draagt als opschrift : « Het Ideaal van «L'Echo Belge» : « Twaalf kogels voor Hugo Verriest ». Een Belgisch officier geeft het sein tot vuren naar een armen priester, die aan den muur is gesteld. Als onderschrift : « Mikt goed, jongens : ge schiet op het hart van Vlaanderen ! » — Van Es betreurt het onbegrip dat de Hollanders kenschetst als ze de Vlaamsche Hogeschoolkwestie te beoordeelen krijgen. « Het Vlaamsche volk heeft de beteekenis van Gent voor zichzelf reeds lang begrepen. Holland begrijpt het nog steeds niet. » Waar Italië, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Bulgarije, Roemenië, Servië zelfs zoo ver gaan zich in de aangelegenheden van andere staten te mengen waar het hun rasbelang geldt, vraagt steller enkel dat de Hollandsche nationalisten zouden begrijpen dat Vlaanderen's kultureel belang ook Holland's belang is. — René de Clercq, de onvermoeibare, geeft een vers : «Heerschzuchtigen». Karel Versteele herleidt de kwestie der bestuurlijke scheiding nogmaals tot haar beginsel. Amatus geeft een vers : « De Leproozen » J. J. C. schrijft « Van onze Vlaamsche Soldaten ». Van E. H. Rietjens een stuk « Op den weg naar het Vazalschap », dat de GAZET VAN BRUSSEL afdrukte. Verder de belangwekkende weekkronieken.

P.

VLAAMSCH LEVEN, nummer 48. — INHOUD : Een Oostenrijksch kanon veilig verdoken; Hoe staat het met den oorlog?; De toonkunst in de XIXe eeuw, door Y. a' Muza; Eerherstel aan Hugo Verriest, door A. M. Vermeulen; Vredesengelen, tooneelspel in een bedrijf, door Mode Vliebergh en Miel Kerremans; De toondichter van ons lied : Edward Vereydt, door Oktaaf Sleghers; Drie Gedichten van J. Decroos; Het Vaderhuis, gedicht van J. Decroos, muziek van Edward Vereydt.

KUNST EN WETENSCHAP

RADIUM.

De volgende radium-berichten zijn ontleend aan « Vox Medicorum » :

Door de « Continental Commercial Trust and Savings Bank » te Chicago is onlangs een krediet verleend aan de daar gevestigde « Physicans Radium Association » op een onderpand van honderd milligram radium. De Bank verschafte voor deze hoeveelheid een som van 250,000 dollar. Het kostbare metaal wordt in de kluizen bewaard, gebergen in gouden hulzen, die weer in buisjes van ander metaal steken.

Het radium-instituut is deze leening aangegaan, om het radium later gratis in bruikleen te kunnen geven. Men is van plan, totaal voor 500,000 dollar radium aan te schaffen. Het bij de Bank gedeponeerde radium wordt thans aan artsen uitgeleend, en wel voorloopig tegen betaling, totdat de tegenwoordige voorraad, d.w.z. de leening, vereffend is. In dringende gevallen wordt ook thans het radium gratis verstrekt.

In het « Zeitschrift für angewandte Chemie » komt de volgende interessante proef voor. Een stuk watten, zoo groot als een vuist wordt bevochtigd met radium-emanatie. Ofschoon nu de watten geen eigenlijke radium bevatten, veroorzaken ze toch op een zinksulfide-scherm een millioenvoudig voortdurend opflikkeren van evenzooveel vonkjes. Het schijnt of de watten leven. Het zelfde verschijnsel merkte men op bij een actnium preparaat, dat zich onderscheidt door een bijzonder sterk emanatie afgifte.

EEN NIEUWE KAART VAN TURKIJE.

De Duitsch-Turksche toenadering heeft aanleiding gegeven tot een nieuwe in kaart-brenging van het Osmaansche rijk. Een wetenschappelijke kommissie is tot stand gekomen, die kaarten zal bewerken op schalen van 1 : 25.000 1 : 50.000 en 1 : 200.000, al naar het belang van de betreffende landstreek. Ook een meteorologisch onderzoek zal worden georganiseerd, onder leiding van een professor der Stamboelsche universiteit, dr. Obst.

DE STEFANSON NOORDPOOLEXPEDITIE.

Naar de « Times » uit Toronto verneemt, is daar bericht van Starkerson ontvangen, een der gezellen van Stefanson op zijn Noordpoolexpeditie. Stefanson bevond zich 7 Mei op de Noordwestkust in veiligheid; de schepen « Poolbeer », « Mary Sachs » en « Noordster » lagen evenens veilig voor anker. Stefanson was met het onderzoek bezig van het vroeger door hem ontdekte land, dat hij voor een tweede Groenland houdt.

DOOD VAN DEN BEROEMDEN LANDSCHAPSCHILDER HARPIGNIES

De « Temps » bericht den dood van Henri Harpignies, de groote landschapschilder, gestorven den 28 Augustus te St-Prive (Yonne). Harpignies was den 24 Juli 1819 te Valenciennes geboren. Hij laat een groot aantal schilderijen na, door nadruk gepopulariseerd : « De boorden van de Nantesche Sèvre te Clisson », « De Oude Eik », « De Sprong van den Wolf », « De boorden van de Aumance », « De Weilanden uit het Bourbonsche ». Men vindt in het Muzuem Luxembourg drie doeken van Harpignies : « Het Coliseum », « De Opkomst der Maan », en « De Vloed in Var ». Een groot aantal andere doeken bevinden zich in de provincie-muzeums, voornamelijk te Orleans, Grenoble en Rijsel.

ARTHUR VAN OOST.

Wij deelden in ons nummer van Zondag jl. mede, dat eerstdaags te Haarlem de eerste opvoering zou plaats heben van een door Arthur Van Oost getoonzette bewerking van « Fientje Beulemans ».

Een lezer laat ons opmerken, dat die bewerking niet van heden dagteekent, doch reeds een paar jaren vóór den oorlog in de Scala te Antwerpen werd opgevoerd, met den Vlaamschen tekst van Ant. de Graef, onder den titel « Uffra Beulemans gaat trouwen ».

Uit de Oude Doos

FRANSKILJONSCHE AANMATIGING EN VLAAMSCHE GOEDZAKKIGHEID

Een orgaan der Antwerpsche franskiljons, « Le Nouveau Precurseur », schreef in de maand Juli 1872, onder den titel « Le Crime de l'Institut Supérieur de Commerce », o. m. :

« Het Vlaamsch aan de Waalsche leerlingen opleggen, dat noemen wij idioot en liranniek; dat is het Vlaamsch hatelijk maken en den ondergang van ons instituut voorbereiden; dat is de herhaling van een der grieven die de omwenteling van 1830 hebben uitgelokt. Zal de regeering de verantwoordelijkheid van deze ergerlijke en antinationale maatregelen op zich durven nemen? »

N. B. — Hier was alleen spraak van den kursus in de Nederlandsche taal voor al de studenten van Belgische nationaliteit verplichtend te maken, hetgeen ook geschiedde. Al de andere vakken werden in het Fransch gegeven. Het Spaansch (of Russisch, Portugeesch, Italiaansch naar de keus der studenten) is naast het Duitsch en het Engelsch ook verplichtend. Aan de studie dezer drie vreemde talen wordt negen uur per week besteed; aan de studie van het Nederlandsch, twee uur.

ALLERLEI

Kroniek der oorlogsverklaringen.

1. Oostenrijk — Servië — 29 Juli 1914.
2. Duitschland — Rusland — 1 Augustus 1914.
3. Duitschland — Frankrijk — 3 Augustus 1914.
4. België — Duitschland — 3 Augustus 1914.
5. Engeland — Duitschland — 5 Augustus 1914.
6. Montenegro — Oostenrijk — 5 Augustus 1914.
7. Duitschland — Servië — 6 Augustus 1914.
8. Oostenrijk — Rusland — 6 Augustus 1914.
9. Duitschland — Montenegro — 6 Augustus 1914.
10. Frankrijk — Oostenrijk — 12 Augustus 1914.
11. Engeland — Oostenrijk — 13 Augustus 1914.
12. Japan — Duitschland — 23 Augustus 1914.
13. Oostenrijk — Japan — 25 Augustus 1914.
14. Oostenrijk — België — 28 Augustus 1914.
15. Turkije — Rusland — 2 November 1914.
16. Turkije — Frankrijk — 6 November 1914.
17. Turkije — Engeland — 6 November 1914.
18. Turkije — België — 7 November 1914.
19. Italië — Oostenrijk — 23 Maart 1915.
20. Turkije — Italië — 22 Augustus 1915.
21. Bulgarije — Servië — 14 Oktober 1915.
22. Frankrijk — Bulgarije — 16 Oktober 1915.
23. Engeland — Bulgarije — 16 Oktober 1915.
24. Italië — Bulgarije — 17 Oktober 1915.
25. Rusland — Bulgarije — 22 Oktober 1915.
26. Duitschland — Portugal — 9 Maart 1916.
27. Italië — Duitschland — 27 Augustus 1916.
28. Roemenië — Oostenrijk — 27 Augustus 1916.
29. Duitschland — Roemenië — 28 Augustus 1916.
30. Turkije — Roemenië — 29 Augustus 1916.
31. Bulgarije — Roemenië — 1 September 1916.

Een soldaat wien men zijn overlijden bericht.

Soldaat Henri Gilbert, van het Fransche regiment hetwelk het fort Vaux verdedigde, was in den strijd verdwenen, begraven onder het puin van 't fort. Aan zijn kompagnie als dood opgegeven, werd het bericht van zijn overlijden gemeld aan het gemeentehuis van Grosrouvre (Seine-en-Oise), waar hij woonde. De burgemeester van het dorp begaf zich naar de ouders van Henri Gilbert om hun het treurig nieuws over te brengen, toen hij op den drempel van de deur ontwaarde degene wiens overlijden hij kwam mededeelen. Aan den ontbluften magistraat, verklaarde de soldaat ,dat ernstig gewond gedurende het bombardement, hij zich nochtans, toen de nacht aanbrak, uit het puin had kunnen uitwerken; hij sleepte zich tot aan de linies voort, van waar hij naar een ambulancie vervoerd, en vervolgens naar het Zuiden gezonden werd. Eindelijk kwam hij naar huis terug, in herstellingsverlof en zijn terugkomst viel saam met het officieel bericht van zijn dood !

BEKENDMAKING.

Op grond mijner verordening van 8 Juli 1916 betreffend de oogstkommissies, evenals der uitvoeringsbepalingen van 8 Juli 1916 tot deze verordening, heb ik, op voorstel der Centrale Oogstkommissie (Zentral-Ernte-Kommission), de hoogste prijzen voor den verkoop van gedorscht koren, meel, zemelen en brood voorshands als volgt vastgesteld :

Voor tarwe uit stapelplaats of molen geleverd	41 fr. 21 per 100 kilo;
Voor rogge uit stapelplaats of molen geleverd	27 fr. 60 per 100 kilo;
Voor maastarwe uit stapelplaats of molen geleverd	29 fr. 90 per 100 kilo;
Voor ongepelde spelt uit stapelplaats of molen geleverd	25 fr. 80 per 100 kilo;
Voor tarwezemelen uit molen geleverd	22 fr. 00 per 100 kilo;
Voor maastuinzemelen uit molen geleverd	20 fr. 00 per 100 kilo;
Voor roggezemelen uit molen geleverd	18 fr. 00 per 100 kilo;
Voor tarwemeel aan bakkers of verbruikers geleverd	51 fr. 29 per 100 kilo;
Voor roggemeel aan bakkers of verbruikers geleverd	35 fr. 55 per 100 kilo;
Voor maastuinmeel aan bakkers of verbruikers geleverd	37 fr. 60 per 100 kilo;
Voor tarwemeel op 60 ten honderd of fijner gemalen, aan pasteibakkers geleverd	80 fr. 00 per 100 kilo;
Voor roggemeel op 60 ten honderd of fijner gemalen, aan pasteibakkers geleverd	65 fr. 00 per 100 kilo;
Voor tarwebrood aan verbruikers geleverd	0 fr. 46 per 1 kilo.

Deze hoogste prijzen worden op 15 September van kracht.

Den Provincialen Oogst-Kommissies (Provinzial Ernte-Kommissionen) wordt de bevoegdheid verleend, voor de omschrijving van afzonderlijke gemeenten op verzoek of na raadpleging van de burgemeesters, telkens eenen lageren hoogsten prijs voor tarwebrood, evenals hoogste prijzen voor brood, tot het bereiden waarvan roggemeel wordt gebruikt, vast te stellen.

Voor de verkoopen der voortbrengers van koren aan het Nationaal Huip- en Voedingskomiteit blijven de hoogste prijzen, vastgesteld in de uitvoeringsbepalingen tot de verordening van 8 Juli 1916 betreffend de oogstkommissies, van kracht.

Brussel, den 30 Augustus 1916.

Der Generat-Gouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaloberst.

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

VRIJDAG, 8 SEPTEMBER.

Alhambra. — Geen vertooning.
Molière. — Om 9 uur : « Sapho ».
Bois Sacré. — Om 9 1/4 uur : « Cassons du sucre ».
Folies Bergères. — Om 9 uur : « Les Mousquetaires au Couvent ».
Gaité. — Om 9 1/4 uur : « Une grosse affaire ».
La Bonbonnière. — « Amoureuse. »
Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur : « Claudine ».
Olympia. — Om 9 uur : «L'Ane de Buridan ».
Winter-Palace. — Om 9 uur : « Les affaires sont les affaires ».

Groote Hollandsche Zeepziederij

▼ 75, Bodeghemstraat, 75, Brussel-Zuid ▼

—o- Eenige fabrikant der allerfijnste Luxetoiletzeep -o—

ROSE PRINTANIERE — CREME BABY
VIOLETTE DES BOIS — HELIOTROPE
LA COURONNE — TOILET SOAP
REX — RITA — BAD SOAP, enz., enz.
MALSCHE ZEEPEN van 1 fr. 25 het kilogram af.

-o ZEEPEN IN DEN AARD o-
SUNLIGHT EN MARSEILLE

Verzending aangeteekend staat tegen 3 frank

Koopers in 't groot, Agenten-depothouders worden gevraagd voor elk Arrondissement der Provincies

ZEER VOORDEELIGE VOORWAARDEN

Handelaren en Partikulieren

alvorens aankondigingen te doen vraagt prijzen aan het

Publiciteitsbureel P. HOEBEN
75, Anspachlaan, 75, BRUSSEL-BEURS
dat U gaarne nadere inlichtingen van welken aard ook verstrekken zal

Groothandel in Papieren
Gustave GIRALDO
FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN
BRUGGE-Eeckhoutstr.-BRUGGE

Fabriek van alle soorten van Papieren Zakken en Etiketten. - Omslagen voor Banken, Stalen, Waardepapier, enz. Allerhande zakken voor : Winkeliers, Pasteibakkers, Beschuitbakkers, Suikerijfabriekant., Apothekers, Modisten, enz. Rondellen met en zonder kanten voor Pasteibakkers. - Bijzonderheid van kantenpapieren. - Papieren voor Spekslagers, Winkeliers, Brouweis, enz. 3411

Inpak-papieren in alle Formaten
:- Riemen, Rollen en Bobijnen -:

Heeren Adverteerders !

De **Gazet van Brussel** is veel gelezen geheel Vlaamsch België door, is het eenig blad der hoofdstad dat thans verspreid wordt te BRUGGE, BLANKENBERGE, OOSTENDE en andere kustplaatsen.

Wilt gij aan de inwoners dier steden Uwe waren aanbevelen maakt gebruik van de

PUBLICITEIT VAN ONS BLAD

ZULKS MOET VRUCHTEN DRAGEN.
Vraagt nog heden onze tarieven aan, die HOOGST BILLIJK zijn.

Geheime Ziekten

WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN

20 JAREN BIJVAL

De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson

genezen radikaal zonder werkverletting op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, Blaas en nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke- of brandende waters, speen. Nooit geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen

APOTHEKEN **3 fr. de doos** 3202

15, Kruisvaartenstraat, Brussel; De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen; De Moor, Brugstraat, 33, Gent.

Kleine Aankondigingen

TARIEF :

De vier regels (minimum) . . . . . fr. 0.50
De bijkomende regel. . . . . fr. 0.20

Onderwijs

Russische taal

Theorie en gesprek, gegeven door Russisschen hoogeschoolstudent. Voordeelige voorwaarden. Schrijven bur, blad, R. 3710

SNELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerden leeraar. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3001

AAN DE OUDERS VAN VERACHTERDE KINDEREN IN HET ONDERWIJS

9, 10, 12 fr. p. maand. Vlaamsch, Fransch, Engelsch, Solfège, Zang, Klavier, enz., door gediplom. onderwijzeres en 1ste prijs konservatorium, 5, Oostenrijkstraat, 5. — Neemt kostgangers aan. 2020

GEDIPLOMEERD onderwijzer geeft les : Vlaamsch, Fransch. Bijz. voor onregelmatige leerlingen. Schrijven Z. O. W., bureel van 't blad. 3701

Dienstaanbod

JongeKANTOORBEDIENDE wordt gevraagd v. Brussel, vlaamsch en fransch. Schoon schrift. Voorkeur : machineschr. Proefsalaris : 30 fr. Schrijven : G. B., bureel van 't blad. 2036

Kuiper
VRAAGT GASTEN
1, Beekstraat
MOLENBEEK 3800

MEN VRAAGT
voor Linkebeek, buitenmeisje van 17 tot 20 j., voor huis- en hofwerk, geen keuken, voorzien van goede getuigschriften. Zich wenden : 58, Dwarsstraat (rue Traversière), Sint-Joost-ten-Noode). 3779

Dienstaanvraag

BUITENMEISJE vraagt plaats voor alle werk of voor kinderen te verzorgen. Adres : Justine Van Damme, Volderstraat, 79, Brussel. 3684

WINKELDOCHTER
Juffrouw 21 jaar zoekt plaats als winkeldochter, in- of externe, onverschillig in welke zaak. Oorlogsverdienste.— Schrijven onder letters M. L., ten bureele van het blad. 3618

DIENSTMEISJE, oud 19 jaar, nooit in Brussel in dienst geweest. vraagt plaats. Adres: Catharina Bakaert, Steenweg op Grooten Bijgaard (Grand Bigard),453, Zuen-Ruisbroek. 3738

BUITENMEISJE van 17 jaar, nooit in dienst geweest, vraagt plaats als dienstmeid. Adres : Malvina Dekoster, Bodeghem-St-Maarten. 3619

Jonge getrouwde vrouw, vraagt plaats om alle werk, 2 of 3 dagen per week. — Schrijven Mev. Vanhelmont, Verheydenstr., 209, Anderlecht. 3760

20 JARIGE jonge dochter, oudste kind uit talrijk gezin, nog nooit in dienst geweest zijnde, moet tot onderstand der ouders in dienst treden. Vraagt plaats in deftig gezin. Adres : De Munter, Ir., Zeven-Gatenstraat, 215 Alsemberg. 3743

JONGELING, oud 16 jaar, steun van zieke moeder, vraagt plaats als loopjongen of wat ook. Adres: Ragnier, Karel, 46, Samaritaanschestraat (rue de la Samaritaine). 7333

BIEDT zich aan als kamermeisje, bovenmeid of keukenmeid. Eleonora Clarbout, Predikheerenstraat, 9 (rue des Dominicains), Brussel. 3671

Huisgezin met 1 kind vraagt plaats als huisbewaarder of iets dergelijks. — Adres : « Huisbewaarder », bureel van het blad. 3359

WERKVROUW, echtgenoote van in dienst zijnde soldaat, vraagt dringend om werk. Adres : A. Bouclier, Statiestr., Asschc. 3654

Dienstmeisje van 23 j., kennende alle werk, een weinig keuken, vraagt dadelijk plaats. Adres : 97, Bergsche steenweg, Halle. 365

WERKVROUW vraagt werk. Adres : M. Van Roy, Voorspoedstr, 30, (rue de la Prospérité) Molenbeek. 3683

DIENSTMEID van 28 jaar, vraagt plaats. Kent burgerskeuken en alle werk. Adres : Irma Lomars, 61, Jollystraat. 3723

MALVINA BAKAERT, oud 17 1/2 jaar, Steenweg op Grooten Bijgaard (Grand Bigard), 451, Zuen-Ruisbroek, wenscht spoedig als dienstmeid of kindermeisje in dienst te treden. 3739

Oppassend jongeling, steun van bejaarde ouders, vraagt werk, onverschillig wat. Adres bureel van 't blad. 3621

HUWELIJK

Deftige jongman, 21 jaar wenscht kennismaking met jong dienstmeisje. V. R., Dagbladbureel. 3799

DAME
van ruim dertigjarigen leeftijd, net voorkomen, goed geleerd en verzorgde opvoeding, eveneens goede handelskennis, zoekt kennismaking met heer van middelbaren leeftijd, bemiddeld, ambtenaar of andere goede positie, wonend in stad of buiten. 3780
Schrijven Motto *Huwelijk* G. R., bureel van het blad.

HEER van middelbaren leeftijd, weduwnaar met 2 kinderen, buiten wonend, nette positie bekleedend en over eenige middelen beschikkend, wenscht te huwen, met jonge dochter of of weduwe zonder kinderen uit netten burgerstand, van ongeveer 32 tot 45 j. leeftijd. Genegen buiten te wonen.
In vertrouwen schrijven aan H. M. L., bureel van 't blad.
Strenge geheimhouding op eerewoord verzekerd. 3792

Te Huur

MEN verlangt te huren, sei:fens of later, klein huis met grooten tuin of wel klein. Boerenhof, omgeving Anderlecht-Dilbeek. Aanbiedingen : Gazet van Brussel, 75, Anspachlaan, Brussel. 3636

MEN ZOEKT
lokaal met hof, voor onderwijsinrichting, te Vorst of St-Gilliis, liefst op de grens.
Voorwaarden inzenden : Bureel van 't blad, R. 52. 3807

TE HUUR
prachtig gemeubileerd kwartier, bijzonder geschikt voor ambtenaar of officier. Te bevragen, 91, Zegestraat (Rue de la Victoire), Hallepoort, Brussel. 3649

TE HUREN, huis met hof, 20 fr. per maand, Statiestraat, 84, Loth. 3800

TE HUUR beste stand, 1ste verdieping. 75, Anspachl. Billijke huur. 6223

Luna-Park

INKOMGELD : Volwassenen 20, Kinderen 10 centiemen

Tentoonstelling voor Sociale Voorzorg

Kinema
VRIJE TOEGANG

TUINKONCERT
van het *Trocadero-orkest,* onder de leiding van kapelmeester BORRÉ.

KOFFIEHUIS-SPIJSHUIS
VLEESCH, GROENTEN EN AARDAPPELEN
50 centiemen

Open : 's Zondags van 10 uur 's morgens 3731
en in de week van 4 uur tot het invallen der duisternis

Spoorwegreis naar Brussel 's Zondags tegen halven prijs

Allerhande

MEN verlangt te koopen met gereed geld, een werkmanshuis of kleln handelshuis. Schrijven : Bureel van het blad, P. M. 3764

Stempels in kaoetsjoek of in koper, inkt, inktkussens, à jour platen, borstels, tangen en zegelloodjes.
J. Van Wilder, 65, Oude Graanmarkt, 65, Brussel. 3612

Schouw 354
Men wenscht er een te koopen 1 m. hoog op 1m10 breed
129, Brogniezstraat, 129

KOPER
Ik koop tot 3 fr. het kilog. 3702
TIN van 8 tot 10 fr. het kil.
LOOD tot fr. 0.70 het kil.
Letters v. drukkerijen tot fr. 0.90 het kilogr.
Leege verftubes
187, Brogniezstr.

Spaarzame KAARSEN Lampen en Bekken
en alle toebehooren voor KARBOURLICHT
Groot en klein
31, r. de Soignies *Brussel.* 3730

MEESTER-KLEERMAKER vraagt om te ruilen kleerstukken voor rijwiel (vélo). Raphaëlstr., 35, Brussel-Zuid. 3567

MALSCHE -BRUINE- **ZEEP**
TE VERKOOPEN 3802
tegen 1 frank het kilogr.
187, Brogniezstraat

- SIGAREN - IN 'T GROOT
19, Antwerpschelaan, 19
Boulevard d'Anvers
BRUSSEL-NOORD 3506

Doctor in de Rechten
Raadpleging : 2 fr.
Burgerlijk, straf- en handelsrecht
Echtscheidingen - invorderingen
Léon De SCHEPPER
122, Vooruitgangstr. (N.)
122, r. du Progrès (Nord)
Van 2 tot 6 uur 3672

Te koop gevraagd, bij okkasie, Hanglicht « LUSTRE » in koper, met minstens drie lichten, voor eetkamer. Offerten aan het bureel van het blad. 3570

EXPLOITATIE VAN BELGISCH BREVET
De Maatschappij American Wrapping Machine Company te Portland (V. St. A.), eigenaarster van het Belgisch uitvindingsbrevet gedeponeerd den 7 November 1914 voor: **Werktuig en Methode voor het inpakken van Koopmans-Artikelen** wenscht vergunningen over te laten, of met nijveraars des lands overeen te komen voor het uitbaten harer uitvinding.
Zich te bevragen bij het Agentschap voor brevetten A. WUNDERLICH & Co, Naaml. Ven., 3, Kunstlaan, BRUSSEL.

100 KASSEN
ZEEP
TE VERKOOPEN
tegen 24 fr. de kas van 100 dubbele stukken 3501
187, Brogniezstraat

ZOEKT UW VOORDEEL
500 kilogr. THEE *Pecco Souchong,* 12 fr. het kil.
300 kisten *Simplex* ZEEPPOEDER, 35 fr. de kist.
3000 kil. ZACHTE ZEEP, tegen fr. 0.80 het kilogr.
8000 kil. SULFATE SODA, tegen 15 fr. de 100 kil.
1500 kil. CARBON. SODA, tegen 100 fr. de 100 kil.
900 leege nieuwe Kartons (50x25x20 M.).
Een nieuwe Camion (1000 k.)
200 kilogr. POTASCH tegen 1 fr. het kilogr.
134, Zonder-Zorgstraat (134, rue Sans-Souci)
ELSENE (Ixelles) 3787

GOEDE OKKASIE
TE KOOP
tegen hoogst-billijken prijs:
Kopieerpers . . . 25 fr.
Kinderwagen . . 30 fr.
Kinderwieg . . . 5 fr.
Te bevragen : 117, Barastr. BRUSSEL-ZUID 3748

Beste Zeep
Extra bruine zeep
HOLLANDIA
De BESTE schuimende zeep voor den wasch, bevat geen schadelijke -: bestanddeelen: -
1 fr.80 het kilogr.
Naar alle plaatsen wordt franco geleverd van 25 kil. af, tegen ontvangst v. een postmandaat.
J. VAN STRATUM
49, TOLSTRAAT, 49
ANTWERPEN 3516

Marseille Zeep
TE VERKOOPEN 3803
tegen fr. 1.80 het kilogr.
187, Brogniezstraat

BOEKEN
Ik koop boeken *Je sais tout, Lecture pour tous, Buffalo, Nick Carter.* Illustrés, enz., Fransch en Vlaamsch. 3634
Boekhandel : Lepelstr., 14

TE KOOP
Schoone Slaapkamer
notelaar, Louis XVI.
Steenweg op Waterloo, 345
Brussel. 3805

BERICHT aan de Voedingskomiteiten en Groothandelaars
20,000 kgr
- GOEDE - MALSCHE **ZEEP**
Zuiverheid gewaarborgd
te koopen aan 80 centiemen tot fr. 1.10 het kgr 3810
187, Brogniezstraat

ZEEP
Malsche, bruine lijnoliezeep, 180, 250 en 350 frank de 100 kil.
Huishoudenzeep, in kisten van 200 stukken, harde, extra-schuim., 68, 80 en 100 fr., in schoone doozen (per 100 kisten, merk naar de keus van den klant).
Toiletzeep, 55 fr. het gros.
» in klompen, fr. 4.75 het kil. Aflevering met groote hoeveelheid.
SAVONNIERS RÉUNIS
3, Nieuwe Brugstraat, 3
(3, rue du Pont-Neuf) 3714

Kleermaker en kleermaakster bieden zich aan. Werken tegen zeer voordeeligen prijs, nemen ook veranderingen aan. 3470
Specialiteit TAILLEURKOSTUUM 18 fr., fijne afwerking. *Camuselstraat, 34,* BRUSSEL

Melkerijgerief
Geperste *Melkkruiken* en andere afroomers, karnen, boterkneders, afkoelers, kontroleurs, butyrometers, stopsels, alkool *zuiver,* zwavelzuur, sublimaat, reinkulturen, kleursel voor melk, kaas en boter, perkament- en inpakpapier, enz, enz.
Botermengers aan lage prijzen. — JOSEF BUYL, 184, Poststraat, 184 Brussel 3643

Geneeskundig Kabinet
17, Kruisvaartenstraat
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Geheime ziekten.
Troebel water.
Vrouwenziekten.
Huidziekten.
Behandeling van Dr Ehrlich
Vallende ziekte:
Nieuwe behandeling
RAADPLEGING
Zondag van 8 tot 12 uur.
Maandag van 10 tot 8.
Woensdag van 10 tot 7.
Donderdag van 10 tot 8.
Zaterd. van 2 tot 8. 304

Koop en Verkoop
Okkazie Velos Naai- en Waschmachienen 3631
Twee Terrastr., 14, r. Deux-Tours
St-JOSSE-TEN-NOODE

Vroedvrouw
Twee diploma's van 1ste klas
20 jaren praktijk
Raadplegingen, Geheimhouding
Huis van vertrouwen
Pensioen op alle tijdstippen
Matige prijzen
Mevrouw BIBECK
60, de Thystr., Brussel
(Hallepoort) 3419

MASSAGE : Wrijvingen tegen rheumatiek, heupjicht. verstuiking en dergelijke euvels.
Thomat, 38, Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3061

Vroedvrouw
Diploma van 1ste klas in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
Gewezen assistent-arts
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14 Martelaarspl 14
Noordstatie, geeft in de Nieuwstraat, Brussel. 3051

Aan de
VROUWEN
Voor achterblijvende of pijnlijke
MAANDSTONDEN
is de beste en onfeilbaarste
REMEDIE
VAN
Dr Thomson
5 en 10 fr. DE DOOS
Apotheken : 15, Kruisvaartenstraat (r. des Croisades), Brussel; Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen. 3543

Vroedvrouw
Gediplomeerd
BEHANDELING
Pensioen op alle tijdstippen
Plaatsing van pasgeboren kinderen.
Geneesheer aan het huis gehecht
ONTVANGT ALLE DAGEN
Geheimhouding 3356
10, Zuidlaan
(Boulev. du Midi) BRUSSEL

La Magyar

DE BESTE SIGARET
Extra-lange
Vervaardigd met de fijnste MARYLAND- en HAVANATABAK

Adonis : Gouden mondstuk.
Mousmé : Gouden mondstuk.
Maryland : Amberen mondstuk.
Arnico : Fransche soort.

FABRIEK :
28, VAARTSTRAAT, BRUSSEL
(Rue du Canal)
3617

OVERAL TE KOOP
Diadème

Zijn de Beste
GLOEIKOUSJES
voor Gaslicht

Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL

VOEDER

OVERZICHT

GRASHOOI, in schelven, per wagon, franko statie, de 100 kgr	fr.	13.75
KLAVER, eerste soort » » »		19.25
LUZERNE, zuivere, 1ste soort » » »		21.00
GRASLUZERNE, zeer gezond, schelven van 4 kgr., fo statie, de 100 k.		19.25
SNIJDSEL (klaver of luzerne), in zakken » »		20.25
HOOI van Namen » »		16.50

N. B. — Sedert lang in betrekking met de grootste landbouwers van het land, kunnen wij met de grootste huizen mededingen in het leveren van voeder in het groot. — Onze medewerkers bezoeken regelmatig de streek van Charlerol, Namen, Luik, Bergen en Antwerpen.

Korrespondent van het Huis :
Oscar ALEXANDRE, te Montignies-Neuville

L'ECONOMIQUE ZEEPPOEDER
wordt in al de goede huizen verkocht
1 pak is 4 stuk gewone zeep waard!
Vraagt overal :
L'Economique Zeeppoeder
Algemeen Depot voor België en Buitenland
FABRIEKEN TE ROTTERDAM EN BRUSSEL
Magazijnen : 87, Heyvaertstr., Brussel

GROOTE AANKOMST VAN
WIJN IN VATEN
Sigaren, Cigaretten, Cognac
CONSERVEN
Bier in Vaten

Wij verleenen financieele voordeelen aan de herbergiers, hotelhouders en spijshuishouders die ons het leveren van de voor hun bedrijf noodige koopwaren willen toevertrouwen.

OPGELET! Proviandeering in 't groot Wendt U tot ons zooveel mogelijk schriftelijk

KANTOREN OPEN van 10 tot 12 en van 2 tot 4 u.
Etablissements Commerciaux et Financiers Belges
56, Noordlaan, Brussel (56, Boulevard du Nord)
De algemeene Bestuurder, ARM. ALEXANDRE, lid van de Union du Crédit de Bruxelles. (Ontvangt om 11 u. en om 3 u.) 3668

Depots voor al de Provinciën. - Wij stellen belang in elke Monopool-aanvraag in België, voor ernstige fabrikatie.

Drukkerij der GAZET VAN BRUSSEL.